

Asia: VN/1427/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Lausunto: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Pätevyyttä koskevat vaatimukset (159 §, 161-163 §, siirtymäsäännös)

Suomen Kylmäliikkeiden Liitto ry (SKLL) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainittuun asiaan.

159 § Vaadittava pätevyys ja sen osoittaminen

Kylmäaineiden käsittelijöiden pätevyysrekisterissä, joka on Tukesin ylläpitämä, on n 11 700 pätevyiden omaavaa henkilöä jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitealalle, jakautuen "vähintään 3 kg" (y3) pätevyiden omaa 3 750 henkilöä ja "enintään 3 kg" (e3) 7 950 henkilöä (pääasiassa ilmalämpöpumppuasennuksessa toimivat). Pätevyys osoitetaan ammatti- ja perustutkinnolla, jotka sisältävät nykyisin osion palavista kylmäaineista (esim. propaani R290) ja korkeapaineisista kylmäaineista (esim. hiilidioksidi R744). Vaikkakin tutkintovaatimukset täyttäisivät F-kaasuasetuksen hengen, SKLL katsoo kertauskurssin tarpeelliseksi alan nopean kehityksen ja kylmäaineiden muuttumisen johdosta. Samalla SKLL huomauttaa ettei osallistuminen kertauskurssille joka seitsemäs vuosi ei olisi todennäköisesti tarpeellista. Lisäksi kertauskurssin sisällöstä ja vaatimuksista ei ole tarkempaa tietoa, koska EU komission tulevan F-kaasuasetuksen täytäntöönpanoasetuksen sisällöstä ei ole tietoa. Myöskään kansallinen tarkentava asetusta puuttuu. Kertauskurssin kesto ja osallistumistapa vaikuttavat huomattavasti lakimuutoksen yrityksille aiheuttamiin kustannuksiin.

161 §. Toiminnan vastuuhenkilö ja laitteet

SKLL pitää tärkeänä, että vastuuhenkilön pätevyysvaatimus säilytetään, koska kylmäaineiden ominaisuudet tulevat muuttumaan huomattavasti tähän asti yleisesti käytetyistä kylmäaineista. Vastuuhenkilön tulee myös vastata, että kylmäaineita käsittelevä henkilöstö täyttää työssä vaadittavat pätevyysvaatimukset.

162 § Pätevyyden todentaminen ja voimassaolo

SKLL ehdottaa tätä pykälää tarkennettavaksi siltä osin milloin pätevyyden jatkohakemus olisi toimitettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle, sekä miten osoitetaan kertauskurssille osallistuminen.

Siirtymäsäännös

SKLL huomauttaa, että ehdotettu siirtymäkausi on kaksi vuotta lyhyempi kuin on F-kaasuasetuksessa säädetty pätevyityneiden henkilöiden ja toiminnanharjoittajien osalta. F-kaasuasetuksessa siirtymäkausi on säädetty päättymään 12.3.2029, mutta lakiesityksessä se on ehdotettu päättyväksi 12.3.2027. Esitysluonnoksessa ei ole mainittu, että siirtymäajaksi esitetään F-kaasuasetuksessa säädettyä lyhyempää siirtymäaikaa. Esitysluonnoksessa ei ole perusteltu sitä, miksi Suomi haluaa kansallisesti säätää F-kaasuasetusta lyhyemmän siirtymäkauden. SKLL huomauttaa, että siirtymäkauden lyhentäminen F-kaasuasetuksen mukaisesta 12.3.2029 asettaa alan yritykset, joista suuri osa on mikro- ja pk-yrityksiä, kohtuuttomaan asemaan kertauskursseista aiheutuvista kustannuksista ja tulonmenetyksistä johtuen. Siirtymäkauden säilyttäminen F-kaasuasetuksen mukaisena 12.3.2029 saakka jakaisi lakimuutoksesta aiheutuvia kustannuksia yrityksille tasaisemmin. SKLL huomauttaa myös, että Tukesin tulee pystyä toteuttamaan vaaditut tehtävien lisääntymiset määrätysässä ajassa, mikä ei olisi todennäköistä ehdotuksen mukaisella aikataululla. Samalla tulisi ottaa huomioon myös koulutusta tarjoavien toimijoiden todellinen kyky tarjota koulutusta tuhansille kertauskursseille osallistuville.

SKLL ehdottaa, edellä esitettyyn perustuen, että siirtymäkausi olisi yhteneväinen F-kaasuasetuksen kanssa 12.3.2029 saakka.

Pätevyysrekisteri ja julkinen tietopalvelu (164§)

164§ Pätevyysrekisteri ja julkinen tietopalvelu

SKLL ehdottaa, että julkista tietopalvelua koskevaan 164 §:n lisättäisiin hakuperusteeksi myös lupanumero. Tämä koskisi sekä toiminnanharjoittajan että henkilön tietojen hakemista. SKLL katsoo, että lupanumerolla hakeminen julkisessa tietopalvelusta olisi tärkeää, koska esitysluonnoksen mukaan lupanumeron saatavilla oleminen helpottaisi asiakkaiden, loppukäyttäjien sekä muiden alan toimijoiden toimintaa pätevyyksien tarkastamisessa. Esimerkiksi henkilöiden lupanumero on F-kaasuasetuksen mukaisesti oltava laitekohtaisessa huoltokirjassa, ja ilman pätevyysnumerolla hakua on erittäin hankalaa varmistua huollon tai vuototarkastuksen tehneen henkilön pätevyydestä.

Tietojen toimittaminen fluoratuista kasvihuonekaasuista (165§)

165 § Tietojen toimittaminen fluoratuista kasvihuonekaasuista

SKLL kannattaa ehdotusta, etenkin talteenotettujen kylmäainemäärien raportoimisesta.

Valvontaviranomaiset (21 §)

SKLL:llä ei lausuttavaa tähän kohtaan

Pääasialliset vaikutukset

SKLL huomauttaa, ettei yrityksille aiheutuvia kustannuksia ole käsitelty kokonaisuutena. Lisäksi SKLL huomauttaa, että kertauskurssista aiheutuvia kustannuksia ei ole ehdotuksessa perusteellisesti arvioitu, koska EU:n komissio tuleva F-kaasuasetuksen täytäntöönpanoasetuksen ei ole saatavilla. Ehdotusta tulee täydentää ja tarkentaa yrityksille aiheutuvien kustannusten osalta, koska kertauskurssien kesto ja osallistumistapa vaikuttavat huomattavasti lakimuutoksen yrityksille aiheuttamiin kustannuksiin.

Muuta kommentoitavaa

SKLL kiittää ehdotusta siitä, että vihdoinkin saadaan kaikki kylmäaineet pätevyysvaatimusten alaisiksi. SKLL teki vuonna 2018 yhdessä Suomen Kylmäyhdistyksen ja Suomen Lämpöpumppuyhdistyksen kanssa aloitteen ympäristöministeriölle ja työ- ja elinkeinoministeriölle pätevyysvaatimuksien laajentamisesta koskemaan kaikkia kylmäaineita.

Kapanen Mika
Suomen Kylmäliikkeiden Liitto ry.